

FINANCIËLE BEGROTING 2016

**GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING
VEILIGHEIDSREGIO
GRONINGEN**

5 Inleiding

In deze financiële begroting treft u de verdere financiële uitwerking aan van het programmaplan uit de beleidsbegroting. U treft achtereenvolgens aan:

- de exploitatieoverzichten
- het overzicht van incidentele baten en lasten,
- de uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting,
- de meerjarenraming en toelichting,

6 Het overzicht van baten en lasten (exploitatieoverzicht) en de toelichting

Begroting Veiligheidsregio	Begroting		Mutatie
	2015	2016	2015-2016
Brandweer, inclusief meldkamer	37.626	38.069	443
Crisisbeheersing	927	898	-29
GHOR	1.770	1.778	8
Gemeentelijke kolom	967	920	-47
Aardbevingdeskundigheid	400	400	-
Totaal lasten	41.690	42.065	375
Gemeentelijke bijdragen	33.547	33.929	382
Rijksbijdrage BDuR	6.950	6.960	10
Overige bijdragen	1.036	885	-151
Totaal baten	41.533	41.774	241
Saldo voor reservemutatie	-157	-291	-134
Mutatie reserves:			
toevoeging	-	-	-
onttrekking	157	291	134
Saldo na reservemutatie	-	-	-

In bovenstaand overzicht zijn de totale lasten en totale baten van het programma veiligheid weergegeven. De cijfers in de kolom begroting 2015 zijn overgenomen uit de 4 juli 2014 door het algemeen bestuur vastgestelde begroting voor het jaar 2015.

Toelichting op verschil tussen begroting 2015 en begroting 2016 per programma:

Begroting Brandweezorg	Begroting		Mutatie 2015-2016
	2015	2016	
Brandweer	37.626	38.069	443
Crisisbeheersing	-	-	-
GHOR	-	-	-
Gemeentelijke kolom	-	-	-
Aardbevingsdeskundigheid	-	-	-
Totaal lasten	37.626	38.069	443
Gemeentelijke bijdragen	31.724	32.082	358
Rijksbijdrage BDuR	5.301	5.311	10
Overige bijdragen	601	485	-116
Totaal baten	37.626	37.878	252
Saldo voor reservemutatie	-	-191	-191
Mutatie reserves:			
toevoeging	-	-	-
onttrekking	-	191	191
Saldo na reservemutatie	-	-	-

De gemeentelijke bijdrage wordt in 2016 ten opzichte van 2015 met 1,13% geïndexeerd.

De verhoging van de BDuR bijdrage vindt zijn oorsprong in de loonbijstelling BDuR 2014.

De terugval in de overige bijdragen wordt vooral veroorzaakt door lagere inkomsten OMS.

De onttrekking uit de reserve betreft de afhandeling van de frictiekosten met de gemeente Groningen, conform bestuursbesluit d.d. 4 juli 2014

Begroting Crisisbeheersing en Rampenbestrijding	Begroting		Mutatie
	2015	2016	2015-2016
Brandweer	-	-	-
Crisisbeheersing	927	898	-29
GHOR	-	-	-
Gemeentelijke kolom	-	-	-
Aardbevingsdeskundigheid	-	-	-
Totaal lasten	927	898	-29
Gemeentelijke bijdragen	423	429	6
Rijksbijdrage BDuR	469	469	-
Overige bijdragen	35	-	-35
Totaal baten	927	898	-29
Saldo voor reservemutatie	-	-	-
Mutatie reserves:			
toevoeging	-	-	-
onttrekking	-	-	-
Saldo na reservemutatie	-	-	-

De gemeentelijke bijdrage wordt in 2016 ten opzichte van 2015 met 1,13% geïndexeerd. De lagere kosten en opbrengsten hebben te maken met de MOTO opbrengsten en kosten. Deze worden verwerkt in de administratie van het programma brandweer. De meeste kostenposten zijn ook geïndexeerd.

Begroting Aardbevingsdeskundigheid	Begroting		Mutatie
	2015	2016	2015-2016
Brandweer	-	-	-
Crisisbeheersing	-	-	-
GHOR	-	-	-
Gemeentelijke kolom	-	-	-
Aardbevingsdeskundigheid	400	400	-
Totaal lasten	400	400	-
Gemeentelijke bijdragen	-	-	-
Rijksbijdrage BDuR	-	-	-
Overige bijdragen	400	400	-
Totaal baten	400	400	-
Saldo voor reservemutatie	-	-	-
Mutatie reserves:			
toevoeging	-	-	-
onttrekking	-	-	-
Saldo na reservemutatie	-	-	-

Begroting Gemeentelijke Kolom:	Begroting		Mutatie
	2015	2016	2015-2016
Brandweer	-	-	-
Crisisbeheersing	-	-	-
GHOR	-	-	-
Gemeentelijke kolom	967	920	-47
Aardbevingsdeskundigheid	-	-	-
Totaal lasten	967	920	-47
Gemeentelijke bijdragen	810	820	10
Rijksbijdrage BDuR	-	-	-
Overige bijdragen	-	-	-
Totaal baten	810	820	10
Saldo voor reservemutatie	-157	-100	57
Mutatie reserves:			
toevoeging	-	-	-
onttrekking	157	100	-57
Saldo na reservemutatie	-	-	-

De gemeentelijke bijdrage wordt in 2016 ten opzichte van 2015 met 1,13% geïndexeerd.

Er is een projectteam gevormd die zich bezig houdt met vorm en inhoud van de transitie van de gemeentelijke kolom naar de organisatie van de veiligheidsregio. De gemeentelijke kolom maakt al onderdeel uit van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen.

Er worden verschillende scenario's uitgewerkt, daarin worden de financiële effecten ook meegenomen.

Voorgesteld wordt het, op basis van de huidige organisatievorm, verwachte tekort van de gemeentelijke kolom in 2016 te dekken uit de algemene reserve.

Begroting GHOR:	Begroting		Mutatie
	2015	2016	2015-2016
Brandweer	-	-	-
Crisisbeheersing	-	-	-
GHOR	1.770	1.778	8
Gemeentelijke kolom	-	-	-
Aardbevingsdeskundigheid	-	-	-
Totaal lasten	1.770	1.778	8
Gemeentelijke bijdragen	590	598	8
Rijksbijdrage BDuR	1.180	1.180	-
Overige bijdragen	-	-	-
Totaal baten	1.770	1.778	8
Saldo voor reservemutatie	-	-	-
Mutatie reserves:			
toevoeging	-	-	-
onttrekking	-	-	-
Saldo na reservemutatie	-	-	-

De gemeentelijke bijdrage wordt in 2016 ten opzichte van 2015 met 1,13% geïndexeerd.

7 Incidentele baten en lasten Veiligheidsregio Groningen

In 2016 verwachten wij incidentele baten en lasten op te kunnen vangen met behulp van het weerstandsvermogen.

8 Financiële positie en meerjarenraming

In dit hoofdstuk gaan wij in op diverse, in het besluit begroting en verantwoording voorgeschreven aspecten van de financiële positie en meerjarenraming van de Veiligheidsregio.

8.1 Bestaand en nieuw beleid

Per 1 januari 2014 is de Veiligheidsregio Groningen een zelfstandige gemeenschappelijke regeling. Wij streven naar een zo stabiel mogelijk financieel meerjarenperspectief voor deze nieuwe organisatie.

In het regionaliseringstraject is de verdeelsleutel van de kosten onderzocht op duidelijkheid, rechtvaardigheid en toekomstbestendigheid. Het bestuur heeft besloten om in een periode van vijf jaar voor de kosten van de brandweer over te schakelen van een verdeelsleutel naar rato van inwoners naar een verdeelsleutel op basis van bijdrage in het gemeentefonds. Deze bijdrage wordt berekend en aan ons toegeleverd door het ministerie van Binnenlandse Zaken. De laatste toelevering van augustus 2014 hadden wij willen gebruiken voor de nieuwe verdeelsleutel. Echter omdat door het ministerie bij het opstellen uitgegaan is van verkeerde aannames is het overzicht onbruikbaar geworden en gebruiken wij de februariberekening, dit in afwachting van de definitieve cijfers van de herijking zoals die in mei 2015 bekend zullen worden gemaakt. Daarmee conformeren we ons nu dus aan de gebruikte getallen van de begroting 2014.

Binnen de veiligheidsregio spelen de volgende ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op het financiële meerjarenperspectief:

- aanpassingen van de brandweerzorg in de Eemshaven
- overgang MkNN naar de landelijke meldkamer
- paraatheid vrijwilligers
- ontwikkelingen rondom het huisvestingdossier
- de herijking van de financiële stromen vanuit het gemeentefonds en de BDuR
- Impact van de werkkostenregeling

We kunnen nog niet aangeven wat de financiële effecten van bovenstaande ontwikkelingen zullen zijn. Over de ontwikkelingen zullen wij u informeren zodra hier meer duidelijkheid over is.

De begroting in meerjarenperspectief bevat per saldo geen voorstellen voor mutaties in de gemeentelijke bijdragen, behoudens de gebruikelijke indexeringen voor loon- en prijsontwikkelingen. Hiervoor hebben wij 1,13% gehanteerd.

8.2 Vaste arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

In de BBV is opgenomen dat voorzieningen moeten worden getroffen voor aan arbeidskosten gerelateerde voorzieningen zoals bijvoorbeeld wachtgeldpremies en vakantiegeld, tenzij het gaat om arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume.

De Veiligheidsregio heeft vanaf 2014 voor het eerst zelf personeel in dienst. Van over te nemen wachtgeldregelingen is geen sprake. Vakantiegeld wordt achteraf betaald in de maand mei. Binnen de Veiligheidsregio hebben we verder te maken levensloopkosten van repressief brandweerpersoneel. De totale kosten in meerjarenperspectief zijn stabiel en wij stellen voor deze jaarlijks in de exploitatiekosten te verwerken.

8.3 Investerings

Het vervangingsinvesteringsvolume voor 2016 komt naar verwachting uit op circa 3 miljoen euro. Dit is gebaseerd op het beleid om te vervangen waar technische noodzakelijkheid aan de grondslag ligt en niet per definitie het direct vervangen van materieel bij einde afschrijvingstermijn. Het gaat om vervangingsinvesteringen in voertuigen en materieel. Huisvesting is nog buiten beschouwing gelaten.

8.4 Financiering

Het treasurystatuut van de gemeenschappelijke regeling is vanaf 1 januari 2014 van toepassing. Hierin is bepaald dat de VRG haar investeringen in beginsel financiert uit eigen middelen. Daarnaast regelt het statuut dat wanneer de eigen financieringsmiddelen ontoereikend zijn, voor investeringen aanvullende financiering kan worden aangetrokken. Het statuut is 6 december 2013 vastgesteld door het algemeen bestuur. In 2014 zijn twee leningen aangetrokken, voor een totaalbedrag van 5 miljoen euro om een deel van de overgenomen activa van de gemeenten te kunnen financieren.

8.5 Verloop reserves

In de paragraaf 'weerstandsvormogen' van de beleidsbegroting is een beoordeling gegeven van de weerstandscapaciteit in relatie tot de beschreven risico's. In dit en het volgende onderdeel gaan we nader in op het geprognosticeerde verloop van de afzonderlijke reserves en voorzieningen, zoals dat blijkt uit het 'verloopoverzicht reserves en voorzieningen'.

- De algemene reserve van de veiligheidsregio heeft als doel onvoorziene schommelingen in de exploitatie op te vangen.
- De bestemmingsreserve materieel brandweer blijft in stand voor het vervangen van het eenmalig geschonken Rijksmaterieel.

- De bestemmingsreserve frictiekosten is bestemd voor de laatste afwikkeling in 2016 van de ontmantelingskosten zoals afgesproken met de gemeente Groningen voor het overeengekomen bedrag.

<i>Stand ultimo</i>	2015	2016	2017	2018
Algemene reserve Veiligheid*	2.955	2.955	2.955	2.955
Algemene reserve Gemeentelijke kolom	-	-	-	-
Bestemmingsreserves				
Bestemmingsreserve materieel brandweer	2.011	2.011	2.011	2.011
Bestemmingsreserve frictiekosten	191	-	-	-
Saldo na reservemutaties	5.157	4.966	4.966	4.966

*In oktober 2015 wordt bekeken op basis van de risico-ontwikkelingen of er een andere invulling komt van de resultaatsbestemming 2014, dit heeft consequenties voor de algemene reserve. Hierin zal ook verwerkt worden het voorstel over de bandbreedte van het weerstandsvermogen.

8.6 Verloop voorzieningen

De Veiligheidsregio beschikt over een drietal voorzieningen. Bij eventuele overname van huisvesting zal met overdragende gemeenten over het meegeven van onderhoudsvoorzieningen worden gesproken. De voorzieningen zijn:

- Afbouwregeling vrijwilligers
Begin 2014 is de regeling vrijwilligers vastgesteld met hierin opgenomen de vergoedingen voor verrichtingen binnen de brandweer. Hiermee zijn eerdere regelingen van de gemeentelijke brandweerkorpsen vervallen. Via het sociaal statuut worden vrijwilligers in de periode 2014-2017 gecompenseerd voor een eventuele inkomstendaling.
- BTW herziening kazernes
De VRG compenseert de gemeenten die een brandweerkazerne hebben (ver)bouwd na 2004 voor het bedrag aan BTW dat zij terug moeten betalen. De gesprekken met de belastingdienst lopen nog, maar dit heeft nog niet tot besluitvorming door de fiscus geleid. Vooruitlopend op deze besluitvorming is in 2014 een bedrag opgenomen. Schade door ongeval
Twee medewerkers van de VRG hebben gezondheidsschade opgelopen door het uitoefenen van hun beroep. De verzekeraar weigert vooralsnog over te gaan tot een schade-uitkering. In het kader van goed werkgeverschap zal de VRG dit voor haar rekening nemen.

8.7 Meerjarenraming en toelichting

Op basis van extrapolatie volgt hierna de meerjarenraming conform de voorschriften van het besluit begroting en verantwoording hieromtrent. Per programma zijn de baten, lasten en het saldo daartussen per jaar geraamd. De meerjarenraming sluit aan bij de ontwikkelingen zoals die in het voorgaande zijn geïnventariseerd en beschreven.

In deze begroting is uitgegaan van een nominale ontwikkeling van 1,13% voor het jaar 2016 voor de bestaande veiligheidsregio onderdelen. Deze nominale ontwikkeling is gebaseerd op een actuele schatting van de loonkosten en index IMOC voor de prijsontwikkeling bij het CEP.

Indexatie kosten VRG 2016		Aandeel
Totaal verwachte salarismutatie	1,00%	50%
Verwachte index materiale overheidsconsumptie (IMOC)*	1,25%	50%
Te hanteren	1,13%	

Onderstaand overzicht geeft de meerjarenraming voor de periode 2016 – 2019 weer. In de jaren na 2016 is voor de gehele begroting voorlopig een index gehanteerd van 1,25 %, overeenkomstig onze verwachting ten aanzien van kostenstijgingen:

Meerjarenraming 2016-2019 Veiligheidsregio Groningen				
Gehanteerde index;	1,25%	1,25%	1,25%	
	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Totaal lasten voorgaand jaar		41.774	41.798	42.228
Nominale compensatie gemeentelijke bijdrage		424	429	435
Bezuinigingen				
Totaal lasten	42.065	42.198	42.228	42.662
Totaal gemeentelijke bijdrage voorgaand jaar		33.929	34.353	34.783
Nominale compensatie gemeentelijke bijdrage		424	429	435
Rijksbijdrage (BDUR) voorgaand jaar		6.960	6.960	6.960
Overige opbrengsten		885	485	485
Totaal baten	41.774	42.198	42.228	42.662
Saldo voor reservemutaties	-291	0	0	0
Mutaties reserves				
-toevoeging				
-Onttrekking	291			
Saldo na reservemutaties	-	-	-	-

In 2017 hebben we de lasten gecorrigeerd voor de toegestane kostenoverschrijdingen in de begroting 2016.
In 2018 vervalt de extra bijdrage van de aardbevingsdeskundigheid en zullen de activiteiten ingebed zijn in de bestaande organisatie

BIJLAGEN:

Inwonerbijdrage 2015-actueel	Inwoners 1 januari 2015	GHOR	Crisis beheersing	Gemeentelijke kolom	Brandweer incl. meldkamer	Totaal gemeentelijke bijdrage Veiligheidsregio in 2016	Vergelijkbaar begroting 2015
Nominale compensatie	1.0113%	1,01 0,01	0,73 0,01	1,39 0,01			
Inwonerbijdrage 2016-primitief		1,02	0,73	1,40			
Appingedam	12.003	12.288	8.814	16.855	530.520	568.477	556.618
Bedum	10.430	10.678	7.659	14.646	421.792	454.775	454.410
Bellingwedde	9.145	9.362	6.715	12.842	437.982	466.901	448.296
De Marne	10.158	10.399	7.459	14.264	663.191	695.313	695.347
Delfzijl	25.440	26.045	18.681	35.723	1.377.358	1.457.807	1.487.882
Eemsum	15.778	16.153	11.586	22.156	1.009.935	1.059.830	989.863
Groningen (gemeente)	200.453	205.216	147.198	281.480	14.228.056	14.861.951	14.460.257
Grootegast	12.122	12.410	8.902	17.022	443.424	481.758	466.761
Haren	18.913	19.362	13.888	26.558	838.020	897.829	906.372
Hoogerzand-Sappemeer	34.333	35.149	25.212	48.211	1.501.850	1.610.421	1.621.060
Leek	19.489	19.952	14.311	27.367	792.522	854.153	848.905
Loppersum	10.141	10.382	7.447	14.240	517.355	549.424	569.035
Marum	10.308	10.553	7.569	14.475	452.406	485.003	487.375
Menterwolde	12.193	12.483	8.954	17.122	559.505	598.063	606.249
Oldambt	38.420	39.333	28.213	53.950	1.982.204	2.103.700	2.158.493
Pekela	12.701	13.003	9.327	17.835	551.385	591.550	625.073
Slochteren	15.578	15.948	11.439	21.875	800.068	849.330	865.720
Stadskanaal	32.636	33.412	23.965	45.828	1.305.967	1.409.172	1.382.549
Ten Boer	7.454	7.631	5.474	10.467	319.064	342.636	343.545
Veendam	27.689	28.347	20.333	38.881	1.185.214	1.272.775	1.282.161
Vlagtwedde	16.216	16.601	11.908	22.771	724.980	776.260	739.761
Winsum	13.774	14.101	10.115	19.342	600.321	643.879	651.467
Zuidhorn	18.730	19.175	13.754	26.301	839.137	898.367	900.057
Totaal	584.104	597.984	428.923	820.211	32.082.257	33.929.375	33.547.257

De bijdragen aan de GHOR, crisisbeheersing en de gemeentelijke kolom worden bepaald aan de hand van het aantal inwoners

De bijdrage aan de brandweer gaat in vijf jaar tijd van een verdeelsleutel op basis van aantal inwoners en historische kosten (incl. harmoniseren en been bijtrekken) naar een verdeelsleutel op basis van het aandeel voor brandweerzorg in het gemeentefonds
Dit is het 3e jaar

Inwonerbijdrage 2015-actueel Nominale compensatie 1,13% Bezuinigingen	Regionale Brandweer (incl. piketregeling)	Meldkamer	Overhead/PPMO	Invlechting gemeentelijke korpsen	Kosten brandweer in 2016 Totaal	Gemeentefonds 2016	in %	Kosten brandweer 2016
	5,63	1,94	Verdeelsleutel: kosten nulmeting 2012, excl overhead	na indexering	Voor wijziging verdeelsleutel	update februari 2014		In vijf jaar over naar verdeelsleutel gemeentefonds 60% verwerkt
Inwonerbijdrage 2016-primatief	5,69	1,97	huusvestingskosten					
Appingedam	68.334	23.598	78.874	342.435	513.241	618.160	1,69%	530.520
Bedum	59.379	20.505	64.818	290.858	435.560	470.557	1,29%	421.792
Bellingwedde	52.064	17.979	59.452	270.019	399.513	528.736	1,45%	437.982
De Marne	57.831	19.970	105.070	503.432	686.303	738.752	2,02%	663.191
Delfzijl	144.833	50.014	236.689	1.083.867	1.515.403	1.465.829	4,01%	1.377.358
Eemsum	89.826	31.019	115.419	595.896	832.160	1.286.923	3,52%	1.009.935
Groningen (gemeente)	1.141.202	394.084	2.213.819	9.784.111	13.533.216	16.754.413	45,79%	14.228.056
Grootegast	69.012	23.831	63.591	257.015	413.449	528.485	1,44%	443.424
Haren	107.674	37.182	136.398	614.080	895.334	912.130	2,49%	838.020
Hoogezand-Sappemeer	195.462	67.498	241.175	1.083.945	1.588.080	1.647.198	4,50%	1.501.850
Leek	110.953	38.315	121.737	533.216	804.221	894.924	2,45%	792.522
Loppersum	57.734	19.937	93.131	424.183	594.985	530.987	1,45%	517.355
Marum	58.685	20.265	71.736	324.844	475.530	498.358	1,36%	452.406
Menterwolde	69.416	23.971	91.534	419.016	603.937	604.296	1,65%	559.505
Oldambt	218.729	75.532	328.240	1.595.513	2.218.015	2.081.286	5,69%	1.982.204
Pekela	72.308	24.970	104.937	470.484	672.699	536.584	1,47%	551.385
Slochteren	88.687	30.626	132.437	627.069	878.819	852.550	2,33%	800.068
Stadskanaal	185.800	64.161	189.621	831.529	1.271.111	1.515.868	4,14%	1.305.967
Ten Boer	42.436	14.654	51.769	224.389	333.249	353.087	0,97%	319.064
Veendam	157.637	54.436	189.461	853.987	1.255.520	1.298.203	3,55%	1.185.214
Vlagtwedde	92.320	31.880	95.989	423.203	643.391	888.821	2,43%	724.980
Winsum	78.417	27.079	101.652	437.215	644.363	651.140	1,78%	600.321
Zuidhorn	106.632	36.823	129.764	600.941	874.160	930.352	2,54%	839.137
Totaal	3.325.370	1.148.329	5.017.312	22.591.245	32.082.257	36.587.639	100%	32.082.257

Groeimodel wijziging verdeelsleutel brandweerkosten.

(Indexatie in meerjarenperspectief buiten beschouwing gelaten)

Inwonerbijdrage 2015-actueel	Kosten brandweer in 2016	% OOV	Kosten brandweer bij verdeelsleutel gemeentefonds	Kosten brandweer 2016	Kosten brandweer 2017	Kosten brandweer 2018
	Totaal					
	Voor wijziging verdeelsleutel					
Nominale compensatie						
Regionalisering koude taken						
Inwonerbijdrage 2016-primatief						
Appingedam	513.241	1,69%	542.040	530.520	536.280	542.040
Bedum	435.560	1,29%	412.613	421.792	417.202	412.613
Bellingwedde	399.513	1,45%	463.628	437.982	450.805	463.628
De Marne	686.303	2,02%	647.782	663.191	655.486	647.782
Delfzijl	1.515.403	4,01%	1.285.327	1.377.358	1.331.343	1.285.327
Eensmond	832.160	3,52%	1.128.452	1.009.935	1.069.194	1.128.452
Groningen (gemeente)	13.533.216	45,79%	14.691.283	14.228.056	14.459.670	14.691.283
Grootegast	413.449	1,44%	463.408	443.424	453.416	463.408
Haren	895.334	2,49%	799.811	838.020	818.916	799.811
Hoogezand-Sappeneer	1.588.080	4,50%	1.444.363	1.501.850	1.473.107	1.444.363
Leek	804.221	2,45%	784.724	792.522	788.623	784.724
Loppersum	594.985	1,45%	465.602	517.355	491.478	465.602
Marum	475.530	1,36%	436.990	452.406	444.698	436.990
Menterwolde	603.937	1,65%	529.883	559.505	544.694	529.883
Oldambt	2.218.015	5,69%	1.824.997	1.982.204	1.903.601	1.824.997
Pekela	672.699	1,47%	470.509	551.385	510.947	470.509
Slochteren	878.819	2,33%	747.567	800.068	773.817	747.567
Stadskanaal	1.271.111	4,14%	1.329.204	1.305.967	1.317.586	1.329.204
Ten Boer	333.249	0,97%	309.608	319.064	314.336	309.608
Veendam	1.255.520	3,55%	1.138.343	1.185.214	1.161.778	1.138.343
Vlagtwedde	643.391	2,43%	779.373	724.980	752.176	779.373
Winsum	644.363	1,78%	570.959	600.321	585.640	570.959
Zuidhorn	874.160	2,54%	815.789	839.137	827.463	815.789
Totaal	32.082.257	100%	32.082.257	32.082.257	32.082.257	32.082.257

